

Sygn. akt VIII Ca 71/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Rafał Krawczyk (spr.)
Sędziowie:	SSO Katarzyna Borowy SSO Marek Lewandowski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Izabela Bagińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 kwietnia 2014 r.

sprawy z wniosku **M. W.**

z udziałem **H. T., Skarbu Państwa - Wojewody (...), T. S. (1), J. S., R. S., R. K., L. K., T. S. (2), W. Ż., E. C., B. S., M. K., A. S. i G. S.**

o stwierdzenie nabycia spadku po A. K. (1), J. K. (1) i P. K.

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu

z dnia 15 października 2013 r.

sygn. akt XI Ns 2034/12

p o s t a n a w i a :

1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie I. (pierwszym) sentencji w ten sposób, że stwierdzić, iż spadek po A. K. (1), zmarłej w dniu (...)roku w M., tam też ostatnio zamieszkałej, na podstawie ustawy nabyli: P. G., Z. S., C. S., J. K. (2), J. K. (1), P. K., A. K. (2) i E. K. – każdy w 1/8 (jednej ósmej) części;

2. ustalić, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt VIII Ca 71/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Toruniu postanowieniem z dnia 15 października 2013 r. w sprawie z wniosku M. W. przy uczestnictwie H. T., Skarbu Państwa Wojewody (...), T. S. (1), J. S., R. S., R. K., L. K., T. S. (2), W. Ż., E. C., B. S., M. K., A. S., G. S. o stwierdzenie nabycia spadku po A. K. (1), J. K. (1) i P. K. :

1. stwierdził, że spadek po A. K. (1) zmarłej (...)r. w M., ostatnio stale zamieszkałej w M., na podstawie ustawy nabyły dzieci A. i W. : J. K. (1), P. K., P. G., Z. S., C. S., A. K. (2), E. K., K. K. (1) i J. K. (2) po 1/9 (jednej dziewiątej) części każde z nich;
2. stwierdził, że spadek po J. K. (1) zmarłym (...)r. w W., ostatnio stale zamieszkałym w W., na podstawie ustawy nabyli : żona H. K. (1) (córka J. i M.) w 1/2 (jednej drugiej) części oraz rodzeństwo – dzieci A. i W. : P. K., P. G., Z. S., C. S., A. K. (2), E. K. i J. K. (2) po 1/14 (jednej czternastej) części każde z nich;
3. stwierdził, że spadek po P. K. zmarłym (...)r. w T., ostatnio stale zamieszkałym w T., na podstawie ustawy nabyli żona H. K. (2) (córka A.) w 1/2 (jednej drugiej) części oraz rodzeństwo – dzieci A. i W. : P. G., Z. S., C. S., A. K. (2), E. K. i J. K. (2) po 1/12 (jednej dwunastej) części każde z nich.

Ustalenia faktyczne, na których oparto powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji poczynił na podstawie okoliczności bezspornych, zebranej dokumentacji oraz zapewnieniu wnioskodawcy, które to dowodowy nie zostały podważone i nie budziły wątpliwości Sądu co do ich wiarygodności.

Dokonując oceny prawnej Sąd I instancji odwołał się z kolei – w stosunku do A. K. (1) – do dekretu z 8. X. 1946 r. prawo spadkowe obowiązującego w chwili jej śmierci. Powołując się na przepisy art. 16 i 17 dekretu Sąd I instancji wskazał, iż zmarła w chwili śmierci była wdową, stąd spadek po niej odziedziczyły w częściach równych wszystkie żyjące w chwili jej śmierci dzieci, wymienione w punkcie I orzeczenia, po 1/9 części. Jednocześnie Sąd Rejonowy ustalił, iż syn K. K. (1) zmarł w (...) r.

Z kolei ocenę dziedziczenia po J. i P. K., Sąd I instancji dokonał na podstawie kodeksu cywilnego, który wszedł w życie 1 stycznia 1965, orzekając na podstawie art. 932 § 1 i 2 kc oraz 934 kc jak w punkcie II i III postanowienia.

Sąd odstąpił o orzekania o kosztach wskazując, iż zasady ich ponoszenia wynikają z art. 520 § 1 kpc.

Apelację od powyższego wyroku wniósł wnioskodawca M. W. zaskarżając orzeczenie w części, tj. w punkcie I w zakresie, w jakim za spadkobiercę uznano K. K. (1). Skarżonemu orzeczeniu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych będących podstawą rozstrzygnięcia polegający na wadliwym przyjęciu, że K. K. (1) żył w chwili śmierci A. K. (1), a w konsekwencji naruszenie prawa materialnego, tj. błędne zastosowanie przepisu art. 17 § 1 w zw. z art. 5 § 1 dekretu z dnia 8 października 1946 r. prawo spadkowe. Apelujący zwrócił uwagę, iż Sąd I instancji prawidłowo ustalił, iż A. K. (1) zmarła w (...)r., zaś jej syn K. K. (1) zmarł bezdzietnie w (...) r. Ostatecznie jednak, wbrew powyższym ustaleniom Sąd błędnie przyjął, K. K. (1) żył w chwili śmierci A. K. (1) i uznał go za jednego ze spadkobierców. Powyższe zaś narusza art. 5 § 1 dekretu prawo rodzinne a contrario.

Mając na uwadze powyższe apelujący wniósł o zmianę skarżonego postanowienia w punkcie I poprzez stwierdzenie, iż spadek po A. K. (1) zmarłej (...)w M., ostatnio stale zamieszkałej w M., na podstawie ustawy nabyły dzieci A. i W. : P. G., Z. S., C. S., J. K. (2), J. K. (1), P. K., A. K. (2) i E. K. – każdy w 1/8 części.

Uczestniczki E. C. i B. S. przychyliły się do apelacji wnioskodawcy. Pozostali uczestnicy nie zajęli stanowiska w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jako oczywiście uzasadniona podlegała uwzględnieniu skutkując koniecznością zmiany orzeczenia Sądu I instancji w skarżonym zakresie.

Z materiału dowodowego sprawy jednoznacznie wynika, że K. K. (2) zmarł w (...) r., zaś A. K. (1) w dniu (...)r., co zostało przez Sąd I instancji prawidłowo ustalone. Dekret z dnia 8 października 1946 r. prawo spadkowe (Dz. U. Nr 60, poz. 328 ze zm.) w art. 5 § 1 wskazuje wprost, iż spadkobiercą może być tylko ten, kto żyje w chwili otwarcia spadku, co wyklucza K. K. (2) z kręgu spadkobierców po A. K. (1).

Oceniając natomiast konsekwencje powyższego dla sytuacji prawnej pozostałych spadkobierców wskazać należało, iż zgodnie z art. 17 § 1 dekretu do spadku powołane są przede wszystkim dzieci spadkodawcy, które dziedziczą w częściach równych. Jeżeli dziecko nie żyje w chwili otwarcia spadku, część spadkowa, jaka by mu przypadła, przechodzi na jego dzieci w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do wstępowania dalszych zstępnych w miejsce swych wstępnych (§ 2). Z kolei – zgodnie z art. 18 § 1 i § 3 dekretu – w braku zstępnych powołani są do spadku rodzice i rodzeństwo spadkodawcy. Jeżeli do spadku powołani są tylko rodzice albo tylko rodzeństwo, otrzymują oni całość spadku, przypadającego krewnym spadkodawcy, w częściach równych.

K. K. (2) zmarł jako bezdzietny kawaler. Część spadkową jaka by mu przysługiwała w chwili śmierci A. K. (1), należało w częściach równych przypisać rodzeństwu, dziedziczącemu w konsekwencji w częściach równych spadek po A. K. (1), z wyłączeniem K. K. (2).

Uznając zatem apelację wnioskodawcy za w pełni uzasadnioną Sąd Okręgowy, zgodnie z art. 386 § 1 kpc, zmienił punkt I postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 15 października 2013 r. w ten sposób, iż stwierdził, że spadek po A. K. (1) zmarłej (...)r. w M., ostatnio stale zamieszkałej w M., na podstawie ustawy nabyły dzieci A. i W. : P. G., Z. S., C. S., J. K. (2), J. K. (1), P. K., A. K. (2) i E. K. po 1/8 części każde z nich.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w II punkcie orzeczenia na podstawie art. 520 § 2 kpc.